

Toimintasuunnitelma 2019

Esipuhe: Kansalaisareena uudistui

Suomalaisista noin puolet on tehnyt vapaaehtoistyötä viimeisen vuoden aikana ja 42 prosenttia viimeisten neljän viikon aikana. Keskimäärin vapaaehtoistyötä tehdään noin 15 tuntia kuukaudessa. Naiset ja nuoret tekevät eniten tuntimääräisesti. Ikäihmisten ja miesten tekemän vapaaehtoistyön määrä on vähentynyt. Vapaaehtoistoiminta on tärkeää, koska se lisää ihmisten ja koko yhteiskunnan hyvinvointia ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kasvattaa keskinäistä luottamusta.

Kansalaisareena on uudistanut viimeisen vuoden aikana nahkansa. Vuosi 2019 tulee olemaan ensimmäinen uusien strategioiden mukainen toimintavuosi. Järjestöstrategian lisäksi on uusittu viestintä- ja markkinointistrategia sekä rahoitus- ja varainhankintastrategia. Myös arvot on päivitetty.

Tuloksia uudesta työstä on jo näkynyt. Uusia hankkeita on vireillä. Kansalaisareena näkyy julkisuudessa aikaisempaa enemmän. Järjestö on myös mukana päätöksenteon ytimissä ja lausuntoja sekä yhteistyötarjojia tulee aiempaa enemmän. Erityisen ilahduttavaa on, että syksyllä 2018 Kansalaisareenan yhteisöjäsenmäärä on kasvanut 25 prosentilla vuoden takaiseen tilanteeseen verrattuna. Tätä kirjoittaessa Kansalaisareenalla on yhteensä 87 yhteisöjäsentä ja 100 ylittyy toivottavasti ensi vuonna.

Vuonna 2019 Suomessa järjestetään mahdollisesti kolmet vaalit. Näissä linjataan myös vapaaehtoistoiminnan tulevaisuutta. Kansalaisareenalla on yhdessä muiden järjestöjen kanssa omat hallitusohjelmatavoitteet. Keskeinen tavoite on, että seuraavaan hallitusohjelmaan saadaan kirjaus vapaaehtoistyön edistämisestä ja eduskuntavaalien jälkeen perustetaan taas uusi Eduskunnan vapaaehtoistoiminnan tukiryhmä ja siihen saadaan edustajat kaikista eduskuntapuolueista.

Kansalaisareena on vapaaehtoistoiminnan yhteiskunnallinen vaikuttaja Suomessa. Luomme edellytyksiä vapaaehtoistoiminnan määrän lisäämiseksi ja laadun kehittämiseksi. Parannamme suomalaisen vapaaehtoistoiminnan saavutettavuutta, monimuotoisuutta, innovatiivisuutta ja näkyvyyttä. Tavoitteenamme on, että Suomi on maailman paras paikka vapaaehtoistoiminnalle.

Leo Stranius, toiminnanjohtaja

Sisällys

Johdanto: Kansalaisareenan strategia ja arvot	3
1. Vaikuttaminen, edunvalvonta ja lainsäädäntötyö	4
1.1 Vapaaehtoistoiminnan edunvalvonta	4
1.2 Lainsäädäntövaikuttaminen	4
1.3 Yhteiskunnalliseen keskusteluun osallistuminen	5
2. Vapaaehtoistoiminnan lisääntyminen, laadun parantuminen ja merkityksen korostaminen	5
2.1 Vapaaehtoistoiminnan koordinaattoreiden Valikkoverkoston toiminta	6
2.2 Jäsenyhteisöjen kanssa toimiminen	7
2.3 Vapaaehtoisuotojen kehittäminen	7
2.4 Yhteistyö järjestöjen, julkisen sektorin ja yritysten kanssa	8
3. Vapaaehtoistoiminnan ja Kansalaisareenan tunnetuksi tekeminen	9
3.1 Vapaaehtoisten päivä	9
3.2 Vapaaehtoistoiminnan messut	10
3.3 Vuoden vapaaehtoinen	10
3.4 Vertaistuen päivä	11
3.5 Kansalaisareena tapahtumissa	11
4. Vapaaehtoistoiminnan käytänteet paranevat	12
4.1 Jeesaan – nuori vapaaehtoistoiminnassa	12
4.2 Nuoret mukaan vapaaehtoistyöhön 2019–2021	13
4.3 IIDA-vapaaehtoistyön mobiilisovellus	14
5. Viestintä	15
6. Henkilöstö, hallinto ja talous	16
6.1 Henkilöstö	16
6.2 Hallinto	17
6.3 Talous	17

Johdanto: Kansalaisareenan strategia ja arvot

Kansalaisareena on vapaaehtoistoiminnan yhteiskunnallinen vaikuttaja Suomessa. Luomme edellytyksiä vapaaehtoistoiminnan määrän lisäämiseksi ja laadun kehittämiseksi. Parannamme suomalaisen vapaaehtoistoiminnan saavutettavuutta, monimuotoisuutta, innovatiivisuutta ja näkyvyyttä.

Vapaaehtoistoiminta on tärkeää, koska se lisää ihmisten ja koko yhteiskunnan hyvinvointia ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kasvattaa keskinäistä luottamusta.

Vastamme toiminnallamme muun muassa näihin toimintaympäristön muutoksiin:

- Merkityksellisyden kaipuu ja sen etsintä
- Väestöryhmien välinen eriarvoistuminen
- Demokratian muutos ja osallistumistapojen monipuolistuminen
- Väestörakenteen muutos, monikulttuurisuus ja kaupungistuminen
- Ilmastonmuutoksen, luonnonvarojen käytön ja ympäristökysymysten tuomat haasteet
- Talouden, elinkeinoelämän ja työn muutos
- Teknologinen kehitys ja digitalisaatio

Kansalaisareenan visio: Suomi on maailman paras paikka vapaaehtoistoinnalle

Toimintamme perustuu Kansalaisareenan arvoihin, jotka ovat:

Vastuullisuus
Rohkeus
Avoimuus
Yhdessä tekeminen
Yhdenvertaisuus

Kansalaisareenan strategiset tavoitteet vuosille 2019 - 2022 ovat:

1. Vapaaehtoistoiminnan asema paranee poliittisessa päätöksenteossa
2. Vapaaehtoistoiminta lisääntyy ja sen laatu paranee Suomessa
3. Vapaaehtoistoiminta on tunnettua ja houkuttelevaa
4. Vapaaehtoistoiminnan käytänteet paranevat

1. Vaikuttaminen, edunvalvonta ja lainsäädäntötyö

- Tavoite: Vapaaehtoistoiminnan asema paranee poliittisessa päätöksenteossa

- Mitä teemme: Kansalaisareena lisää omassa toiminnassaan yhteiskunnallista vaikuttamistyötä.

- Miten teemme: Vapaaehtoistyön tehokas edunvalvonta vaaleissa, lainsäädännössä ja yhteiskunnallisessa keskustelussa.

1.1 Vapaaehtoistoiminnan edunvalvonta

Kansalaisareena toimii vapaaehtoistoiminnan yhteiskunnallisena vaikuttajana yhdessä vapaaehtois- ja vertaistoiminnan aktiivien, järjestökentän, koordinoivien viranomaisten ja vuonna 2009 Kansalaisareenan aloitteesta eduskuntaan perustetun vapaaehtoistoiminnan tukiryhmän kanssa. Tukiryhmässä on edustajat kaikista puolueista.

Kansalaisareenan edustaja toimii myös Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunnan (KANE) jäsenenä ja sen työvaliokunnassa sekä Suomen sosiaali ja terveys ry:n (SOSTE) liittovaltuustossa. Kansalaisareena osallistuu tarvittaessa ministeriöiden ja eduskunnan kuulemistilaisuuksiin sekä antaa lausuntoja vapaaehtoistyötä koskeviin kysymyksiin ja käy tarpeen mukaan kuultavana ministeriöissä tai eduskunnassa.

Vapaaehtoistoimintaa organisoivat tahot kohtaavat edelleen monia verotukseen, oikeuksiin ja velvollisuuksiin liittyviä haasteita. Myös vapaaehtoiset kohtaavat työssään epäkohtia. Sosiaali- ja terveyssektorilla vapaaehtoisten vastuulle voidaan yrittää antaa tehtäviä, jotka kuuluvat ammattilaisille. Vapaaehtoistyöhön voi olla myös vaikeaa päästä, vapaaehtoisen osaamista ei osata valjastaa oikealla tavalla käyttöön tai tehtävät ovat muuta, kuin mitä vapaaehtoinen olisi halunnut tehdä.

Kansalaisareenan tavoitteena on vapaaehtoistoiminnan kentän, yksittäisten järjestöjen ja yksittäisten vapaaehtoisten asian ajaminen, epäkohtiin puuttuminen ja vaikuttaminen, jotta vapaaehtoiset ja vapaaehtoisen toiminnan kenttä voisivat mahdollisimman hyvin.

Tavoitteet ja toimenpiteet

- Eduskuntavaalien jälkeen perustetaan uusi Eduskunnan vapaaehtoistoiminnan tukiryhmä ja siihen saadaan edustajat kaikista keskisuurista tai suurista eduskuntapuolueista.
- Seuraavaan hallitusohjelmaan saadaan vähintään maininta vapaaehtoistyön edistämisestä.
- Järjestetään 1 - 2 vapaaehtoistoiminnan ja vertaistuen ajankohtais- ja tulevaisuusseminaaria yhdessä Eduskunnan vapaaehtoistoiminnan tukiryhmän, yhteistyökumppaneiden ja Kansalaisareenan järjestöverkoston kanssa.

1.2 Lainsäädäntövaikuttaminen

Lainsäädännön tulee olla vapaaehtoistyötä mahdollistavaa. Lainsäädäntöön ja viranomaiskäytäntöihin liittyvät epäselvyydet ennaltaehkäisevät isoa osaa vapaaehtoistoiminnasta ja asettavat merkittäviä rajoja vapaaehtoistoiminnan kehittämiseksi. Erityisesti ruohonjuuritason ja omaehtoisen vapaaehtoistoiminnan uudet muodot ja heikommassa asemassa olevat väestöryhmät kärsivät puuttuvasta lainsäädännöstä sekä viranomaiskäytäntöjen vaihtelevista tulkinnoista.

Kansalaisareena edistää esimerkiksi vapaaehtoistyön sisällyttämistä työttömyysturvan aktiivimalliin ja sitä, että mahdollisimman moni vapaaehtoistyön toimija hyödyntää mahdollisuuksia, joita uusi rahankeräyslainsäädäntö avaa pienille ja epämuodollisille toimijoille. Lisäksi Kansalaisareena edistää sitä, että vapaaehtoistoiminnan sääntely-ympäristöä selkeytetään ja Suomessa selvitetään mahdollisuutta säätää vapaaehtoistoiminnan laki.

Tavoitteet ja toimenpiteet

- Kansalaisareena vastaa kaikkiin vapaaehtoistyötä koskeviin lausuntopyyntöihin.
- Vapaaehtoistyö sisällytetään työttömyysturvan aktiivimalliin.
- Suomessa selvitetään mahdollisuutta säätää vapaaehtoistoiminnan laki.

1.3 Yhteiskunnalliseen keskusteluun osallistuminen

Kansalaisareena osallistuu yhteiskunnalliseen keskusteluun koskien vapaaehtoistyötä. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi tiedotteita, lausuntoja, mielipidekirjoituksia, sosiaalisen median viestejä, blogeja ja haastatteluja.

Julkisuuden ja hallinnon lisäksi Kansalaisareena osallistuu aktiivisesti myös järjestöjen sisäiseen keskusteluun ja kehittämistyöhön koskien vapaaehtoistyön edistämistä. Kansalaisareena on mukana SOSTE:n valtuustossa sekä KANE:ssa ja sen työvaliokunnassa. Kansainvälistä ulottuvuutta tuodaan European Volunteer Centren (CEV) kautta. Lisäksi Kansalaisareena edistää vapaaehtoistyöstä käytävää yhteiskunnallista keskustelua esimerkiksi Valikkoverkoston kautta.

Kansalaisareena teetti Taloustutkimuksella vuonna 2018 yhdessä Opintokeskus Siviksen ja Kirkkohallituksen kanssa selvityksen suomalaisesta vapaaehtoistyöstä. Tutkimuksessa haastateltiin 1000:ta suomalaista keväällä 2018.

Tutkimuksen mukaan yhä useampi suomalainen tekee vapaaehtoistyötä (2018 42 % vs. 2015 33 %). Vapaaehtoistyötä tehdään vähemmän (viimeisten neljän viikon aikana n. 15 h/kk (2018) vs n. 18 h/kk (2015)). Naiset ja nuoret tekevät eniten - ikäihmisten ja miesten vapaaehtoistyö on vähentynyt. Verkossa, järjestöjen ulkopuolella ja lyhytaikaisesti tehdään yhä enemmän. Pitkäkestoinen, järjestöjen kautta kasvokkain tapahtuva vapaaehtoistyö on kuitenkin edelleen tärkein osallistumistapa. Tutkimus sai paljon huomiota, mutta siinä on edelleen erittäin paljon kiinnostavaa aineistoa, jota voidaan nostaa yhteiskunnalliseen keskusteluun. Tutkimusaineisto on julkaistu avoimesti Kansalaisareenan verkkosivuilla ja tavoitteena on saada sen pohjalta tehtyä myös muutamia aihetta syventäviä opinnäytetyitä.

Tavoitteet ja toimenpiteet

- Kansalaisareenalta pyydetään kommentteja ja haastatteluja silloin, kun puhutaan vapaaehtoistyöstä.
- Kansalaisareena osallistuu SOSTE:n, KANE:n ja CEV:n työhön aktiivisesti.
- Kansalaisareena tekee vapaaehtoistoimintaa koskevia avauksia Taloustutkimuksella teetetyin aineiston pohjalta.
- Kansalaisareenan tarjoaman tutkimusaineiston pohjalta tehdään 1 - 2 opinnäytetyötä.

2. Vapaaehtoistoiminnan lisääntyminen, laadun parantuminen ja merkityksen korostaminen

- Tavoite: Vapaaehtoistoiminta lisääntyy ja sen laatu paranee Suomessa

- Mitä teemme: Kansalaisareena lisää ja edistää vapaaehtoistoiminnan kehittämistä Suomessa.

- Miten teemme: Järjestöjen, julkisen sektorin ja yritysten auttaminen vapaaehtoistoiminnan edistämiseksi, valikkotoiminnan laajentaminen, jäsenyhteisöjen kanssa toimiminen ja vapaaehtoismuotojen kehittäminen sekä kansainvälisen vapaaehtoistoiminnan hyödyntäminen inspiraation lähteenä.

2.1 Vapaaehtoistoiminnan koordinaattoreiden Valikkoverkoston toiminta

Valikkoverkosto on vapaaehtoistoiminnan koordinaattoreiden valtakunnallinen verkosto. Se koostuu alueellisista ryhmistä, joihin kuuluu yhteensä yli 750 järjestöjen, kuntien, sairaanhoitopiirien, seurakuntien ja yritysten vapaaehtoistoiminnan koordinaattoria, sekä koordinoivassa roolissa toimivaa vapaaehtoista. Valikkoverkosto on alusta vapaaehtoistoimintaa koordinoivien ammattilaisten ja asiantuntijoiden keskinäiselle kohtaamiselle, yhteistyölle ja vertaistuelle. Verkoston 27 (määrä syyskuussa 2018) ryhmää tapaavat säännöllisesti, tekevät paikallista vaikuttamistyötä esimerkiksi kuntapolitiikassa, tekevät yhteistä vapaaehtoistoiminnan viestintää, järjestävät koulutuksia ja virkistystä sekä koordinaattoreille että omille vapaaehtoisilleen, järjestävät tapahtumia ja rekrytoivat vapaaehtoisia yhdessä. Kansalaisareena tukee valikkoryhmien toimintaa viestinnällä, tarjoamalla materiaaleja, jakamalla tietoa ja osaamista valikkoryhmien välillä ja tarjoamalla alustan valikkoryhmien puheenjohtajien omalle verkostolle.

Valikkoverkosto kasvattaa vapaaehtoistoiminnan koordinaattoreiden osaamista ja sitä kautta vapaaehtoistoiminnan laatua, saavutettavuutta, yhdenvertaisuutta ja näkyvyyttä. Tätä toteutetaan kahdella tavalla: tuottamalla uutta tietoa koordinaattoreiden käyttöön ja tarjoamalla koordinaattoreille koulutusta.

Julkaisu: Vuonna 2019 Kansalaisareena toimittaa julkaisun vapaaehtoistoiminnan ajankohtaisesta aiheesta. Aihe valitaan verkoston jäsenten ja puheenjohtajien ehdottamista teemoista. Julkaisun artikkelit tilataan oman alansa parhailta asiantuntijoilta ja se toimii oppaana ja lisätiedonlähteenä koordinaattoreiden työssä.

Koulutus: Valikkoverkosto järjestää vuonna 2019 yhteensä 8 - 10 päivän mittaista koulutusseminaaria eri puolilla Suomea. Koulutusta järjestetään ainakin seuraavista alueellisten ryhmien valitsemista teemoista: maahanmuuttajataustaiset vapaaehtoistoiminnassa, vapaaehtoistoiminnan turvallisuus, palvelumuotoiluajattelu vapaaehtoistoiminnassa, vapaaehtoisten jaksamisen tukeminen, digitalisaatio ja vapaaehtoistoiminta, nuoret vapaaehtoistoiminnassa ja osaamisen tunnistaminen sekä monimuotoinen vapaaehtoistyö: vapaaehtoistoiminnan tukeminen, yhteiskunnalliset näkökulmat ja tulevaisuuden näkymät, sekä vertaistoiminta. Yhteistyössä Suomen Punaisen Ristin Pärjätään yhdessä -hankkeen kanssa valikkoryhmiä koulutetaan tiedostamaan oma roolinsa turvallisuustoimijoina ja tiivistämään yhteistyötä viranomaisten kanssa turvallisuuteen liittyen. Omien koulutusten lisäksi Kansalaisareena viestii Valikkoverkostolle muiden järjestämästä koulutuksesta. Oppilaitos- ja koulutusyhteistyöstä tarkemmin luvussa 2.4.

Vuonna 2019 Kansalaisareena laajentaa Valikkoverkoston toiminnan kattamaan vapaaehtoistoiminnan lisäksi vertaistoiminnan. Päätaavoite on tukea ja kehittää valtakunnallisesti vertaistoimintaa ja yhteistyötä eri toimijoiden kanssa, korostaen erityisesti ennaltaehkäisevän ja muun kuin sairauteen liittyvän vertaistoiminnan aluetta koko vertaistoiminnan kentässä. Alueilla on suuri tarve laadukkaista vertaistoiminnan koulutusmateriaaleista, vertaisuuden tutkimustiedosta ja tulevaisuuden kehityssuunnista. Vertaistoiminnan kentälle tarvitaan lisää koulutusta, materiaalia ja verkostoitumista ammattilaisten välille. Toiminnan virittämisessä hyödynnetään Kansalaisareenan Avita kaveria -hankkeen (2014 - 2016) tuloksia.

Tavoitteet ja toimenpiteet

- Olemassa olevat valikkoryhmät toimivat aktiivisesti oman alueensa tarpeisiin vastaten. Valikkoverkoston ryhmiä kannustetaan laajentamaan sisällöllisesti erityisesti kahteen suuntaan: pyytämään mukaan aiempaa

enemmän maahanmuuttajien vapaaehtoistoimintaa toteuttavia tahoja, sekä muita kuin sosiaali- ja terveysalan järjestöjä. Ryhmiä perustetaan lisää ja vuoden 2019 lopulla paikallisia valikkoryhmiä on vähintään 30.

- Kansalaisareena toimittaa artikkelijulkaisun ajankohtaisesta aiheesta.
- Valikkoverkostolle järjestetään 7 - 9 suomenkielistä ja yksi ruotsinkielinen koulutusseminaari. Paikkakuntina ovat ainakin Oulu, Kajaani, Rauma, Turku, Jyväskylä ja Helsinki. Lisäksi järjestetään vähintään yksi webinaari.
- Kansalaisareena vahvistaa vertaistoiminnan näkyvyyttä ja saavutettavuutta. Valikkoverkoston kylkeen kasvaa vertaistoiminnan ammatillinen verkosto. Kansalaisareena järjestää 2 - 3 paikallista vertaistoiminnan peruskurssia, sekä vertaistoiminnan kouluttajille peruskurssin ja jatkokurssin.

2.2 Jäsentyhteisöjen kanssa toimiminen

Kansalaisareena auttaa jäsentyhteisöjä kasvattamaan vapaaehtoistensa määrää, sitoutuneisuutta ja osaamista. Jäsentyhteisöistä samoin kuin laajemmasta verkostosta nousevat huolenaiheet, innovaatiot ja hiljaiset signaalit otetaan huomioon Kansalaisareenan yhteiskunnallisessa vaikuttamistoiminnassa. Kansalaisareena laatii lausuntojaan yhteistyössä jäsentyhteisöjensä kanssa.

Jäsentyhteisöjen edustajat kutsutaan Kansalaisareenan syys- ja kevätkokouksiin sekä vapaamuotoisempiin keskustelu- ja verkostoitumistilaisuuksiin. Jäsentyhteisöjä kutsutaan yhteistyöhön Kansalaisareenan tapahtumien, kampanjoiden ja hankkeiden yhteydessä. Näitä ovat Jeesaan – Nuori vapaaehtoistoiminnassa -hanke (2017–2019), Vuoden vapaaehtoinen -kampanja, Kansainvälinen vertaistuen päivä, Vapaaehtoisten päivä ja Vapaaehtoistoiminnan messut. Jäsentyhteisöissä työskentelevät vapaaehtoistoiminnan koordinaattorit osallistuvat Valikkoverkoston toimintaan ja saavat verkostolta tukea vapaaehtoistoimintansa kehittämiseen. Lisäksi yhdessä jäsentyhteisöjen kanssa osallistutaan erilaisiin tapahtumiin, kuten Porin SuomiAreenaan ja Mahdollisuuksien toreille.

Kansalaisareena lähettää 1–2 jäsentyhteisön edustajaa tai henkilöjäsentä European Volunteer Centre CEV:n seminaareihin, korvaten edustajien kaikki kulut. Osallistujat raportoivat seminaareista ja tuovat kansainvälistä vapaaehtoistoiminnan osaamista Suomeen.

Jäsentyhteisöjen omat hankkeet, tapahtumat ja kampanjat saavat näkyvyyttä Kansalaisareenan viestinnässä (verkkosivuilla, uutiskirjeessä, somessa ja VerkkoAreenassa). Vastavuoroisesti jäsentyhteisöt viestivät Kansalaisareenan hankkeista, tapahtumista ja kampanjoista.

Uusia jäsentyhteisöjä rekrytoidaan erityisesti kulttuurin, liikunnan ja nuorisotoiminnan sekä kehitysyhteistyön ja globaalikasvatuksen toimialoilta. Uusien jäsentyhteisöjensä avulla Kansalaisareena tavoittaa uudentyyppisiä ja laajempia kohderyhmiä.

Tavoitteet ja toimenpiteet

- Jäsentyhteisöjen vapaaehtoisten määrä, sitoutuneisuus ja osaaminen kasvaa.
- Jäsentyhteisöjen kanssa tehtävän kampanja-, tapahtuma- ja viestintäyhteistyön myötä yhä useampi ihminen kiinnostuu vapaaehtoistoiminnasta.
- Jäsenmäärä kasvaa 20 % edellisvuoteen nähden.
- Jäsenmäärän kasvun myötä Kansalaisareenan vaikutusvalta kasvaa ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen on näkyvämpää ja kuuluvampaa.

2.3 Vapaaehtoismuotojen kehittäminen

Kansalaisareenassa on kiinnostavia vapaaehtoistehtäviä erilaisista lähtökohdista tuleville ihmisille. Vapaaehtoisten tehtäviä ovat muun muassa valo- ja videokuvaus, videoiden editointi, graafinen suunnittelu, juttujen kirjoittaminen, kääntäminen, somettaminen, tapahtumissa avustaminen, selvitysten tekeminen, kehittämiseen osallistuminen ja yhdessä ideoitujen projektien toteuttaminen. Monissa vapaaehtoistehtävissä voi toimia verkon kautta.

Työntekijöiden ja vapaaehtoisten välillä on selkeä työn- ja vastuunjako. Vapaaehtoiset tukevat Kansalaisareenan toimintaa tuomalla esiin omaa näkökulmaansa, lisäämällä ja monipuolistamalla Kansalaisareenan viestintää sekä mahdollistamalla esimerkiksi tapahtumien toteuttamisen.

Vapaaehtoisista ylläpidetään rekisteriä. Uusia vapaaehtoisia rekrytoidaan Kansalaisareenan verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa, Hiiop100.fi-palvelussa, Toimeksi.fi-palvelussa, Vapaaehtoistyö.fi-palvelussa ja Vapaaehtoistoiminnan messuilla. Vähemmän aktiivisia vapaaehtoisia innostetaan liittymään toimintaan tekemällä vapaaehtoistyön kokeileminen helpoksi. Vapaaehtoistehtävät sovitetaan henkilön omaan osaamiseen ja kiinnostuksen kohteisiin. Vapaaehtoisia kannustetaan osallistumaan myös Kansalaisareenan jäsenyhteisöjen vapaaehtoistoimintaan.

Vapaaehtoisten koulutuksessa hyödynnetään Jeesaan-hankkeen tuotoksia, muun muassa vapaaehtoistoiminnan peliä. Vuonna 2018 julkaistu Vapaaehtoisten opas on käytössä ja sitä päivitetään tarpeen mukaan. Vapaaehtoisten osaamistarpeisiin sekä osaamisen tunnistamiseen ja kehittämiseen kiinnitetään erityistä huomiota. Tavoitteiden toteutumista seurataan kyselyin kahdesti vuodessa. Vapaaehtoisille järjestetään kaksi virkistystapahtumaa vuodessa.

Tavoitteet ja toimenpiteet

- Aktiivisten vapaaehtoisten määrä kasvaa 40:stä 50:een.
- Jokaisen vapaaehtoisen kanssa löydetään sopivat, kyseisen vapaaehtoisen elämänrytmiin ja tavoitteisiin sopivat tehtävät sekä mahdollistetaan vapaaehtoisen polulla eteneminen.
- Vapaaehtoistoimintaan osallistuvien osaaminen ja osaamisen tunnistaminen kehittyvät.
- Mielekkäillä vapaaehtoistehtävillä, palautteella ja virkistystoiminnalla lisätään vapaaehtoistoimintaan osallistuvien hyvinvointia.

2.4 Yhteistyö järjestöjen, julkisen sektorin ja yritysten kanssa

Kansalaisareena on sektorirajat ylittävä toimija, joka edistää alueellista, valtakunnallista ja kansainvälistä verkostoitumista, yhteistyötä ja uusia kehittämiskumppanuuksia vapaaehtois- ja vertaistoiminnan sekä omaehtoisen toiminnan alueilla.

Kansalaisareena toimii suomalaisen vapaaehtoistoiminnan ja vertaistuen verkoston edustajana eurooppalaisten vapaaehtoiskeskusten yhteistyöyhdistyksessä eli European Volunteer Centre CEV:issä, Global Network of National Volunteer Centers -verkostossa sekä International Association for Volunteer Effortissa eli IAVE:ssa.

Suomessa Kansalaisareena toimii SOSTE:ssa, KANE:ssa ja muissa järjestöjen välisissä yhteistyöverkostoissa ja projekteissa sekä tekee yhteistyötä kuntien kanssa vapaaehtoistoiminnan kehittämiseen liittyen.

Kansalaisareena tekee yhteistyötä myös oppilaitosten kanssa. Vuonna 2019 jatketaan yhteistyötä Humanistisen ammattikorkeakoulun avoimen ammattikorkeakoulun vapaaehtoisjohtamiseen liittyvien opintojen kanssa ja yhteistyö Laurea-ammattikorkeakoulun kanssa jatkuu ja monipuolistuu edelleen. Yhteistyössä Helsingin yliopiston ja Metropolia Ammattikorkeakoulun kanssa edistetään korkeakoulujen tutkinto-opiskeluun liittyvien vapaaehtoistyön opintojaksojen kehittämistä.

Yhteistyössä Valikkoverkoston ja Omnia-oppilaitoksen kanssa aloitettiin vuonna 2017 ensimmäinen tutkintoon johtava vapaaehtoistoiminnan ammattilaisten koulutus. Lähiesimiestyön tutkinnon sisältö on suunniteltu yhdessä Valikkoverkoston kanssa vastaamaan vapaaehtoistoiminnan koordinaattoreiden tarpeita ja sen ensimmäiset opiskelijat ovat olleet Valikkoverkoston jäseniä. Vuonna 2019 aloitetaan uusi tutkintoryhmä ja Kansalaisareena vastaa sen markkinoinnista yhteistyössä Omnian kanssa.

Yhteistyössä ammattikorkeakoulu Laurean, ammattiopisto Varian sekä Sotungin ja Tikkurilan lukioden kanssa käynnistettyä kolmivuotista STEA:n tuella toteutettavaa Jeesaan – nuori vapaaehtoistoiminnassa -hanketta käsitellään luvussa 4.

Opinnäyteyhteistyötä eri oppilaitosten kanssa kehitetään. Tavoitteena on tiedottaa oppilaitoksille säännöllisesti Kansalaisareenan tarjoamista opinnäytetöiden aiheista ja systemaattista tapahtumayhteistyötä oppilaitosten kanssa kehitetään.

Yritysyhteistyötä lisätään esimerkiksi toimimalla Yritysvastuuverkosto FIBS:issä, S-ryhmän Advisory Boardissa ja syventämällä yhteistyötä OP-Pohjolan Hiiop100.fi-palvelun kanssa.

Tavoitteet ja toimenpiteet

- Kansalaisareena lisää osallistumista järjestöverkostoissa.
- Kansalaisareena vahvistaa yhteistyötä oppilaitosten kanssa.
- Kansalaisareena lisää yritysyhteistyötä.
- Kansalaisareena kehittää yhteistyötä ammattiliittojen kanssa.

3. Vapaaehtoistoiminnan ja Kansalaisareenan tunnetuksi tekeminen

- Tavoite: Vapaaehtoistoiminta on tunnettua ja houkuttelevaa

- Mitä teemme: Kansalaisareena vahvistaa kampanjatyötä ja tekee vapaaehtoistoimintaa näkyväksi.
- Miten teemme: Vapaaehtoisten päivä, Vapaaehtoistoiminnan messut, Vuoden vapaaehtoinen ja Vertaistuen päivä.

3.1 Vapaaehtoisten päivä

Kansainvälistä Vapaaehtoisten päivää vietetään vuosittain 5. joulukuuta. Kansalaisareena kannustaa yhteisöjä sekä vapaaehtois- ja vertaistomijoita juhlistamaan päivää sekä haastamaan ihmisiä kokeilemaan vapaaehtoistoimintaa matalalla kynnyksellä. Kansalaisareenan verkkosivuille ja Hiiop100.fi:hin kootaan lista Vapaaehtoisten päivän tapahtumista.

Vuonna 2019 Kansalaisareena nostaa Vapaaehtoisten päivän keskeisimmäksi kampanjakseen ja sitoo Vuoden vapaaehtoinen -kampanjan ja Kansainväliseen vertaistuen päivään liittyvän kampanjan sen alakampanjoiksi, jotka tukevat toinen toisiaan. Kampanjan tarkoitus on innostaa mahdollisimman monia yhteisöjä tarjoamaan vapaaehtoistoimintaa tai huomioimaan vapaaehtoisia viestinnässään sekä tuoda sosiaalisessa mediassa esille vapaaehtoistoiminnan monipuolisuutta. Kampanjointi tapahtuu pääasiassa marraskuussa ja joulukuun alussa. Vapaaehtoisten päivänä 5.12. Kansalaisareena julkistaa Vuoden vapaaehtoisen.

Kansalaisareena hyödyntää Vapaaehtoisten päivää vaikuttamistyössään nostamalla keskusteluun vapaaehtoistoimintaan liittyviä yhteiskunnallisia kysymyksiä esimerkiksi Sitran kehittämän Erätauko-

dialogimenetelmän avulla. Vapaaehtoisten päivä on myös sopiva ajankohta mainostaa Kansalaisareenan jäsenyyttä vapaaehtoistoimintaa tarjoaville ja siitä kiinnostuneille tahoille.

Tavoitteet ja toimenpiteet

- Vapaaehtoistoiminta ja jokin siihen liittyvä, myöhemmin valittava aspekti nostetaan julkiseen yhteiskunnalliseen keskusteluun Vapaaehtoisten päivän alla.
- Kansalaisareenan jäsenyhteisöt osallistuvat näkyvästi Vapaaehtoisten päivän juhlamiseen. Vapaaehtoisten päivän ympärillä järjestetään vähintään 30 matalan kynnyksen tapahtumaa.
- Kansalaisareenan tunnettuus vapaaehtoistoiminnan yhteiskunnallisena vaikuttajana nousee.

3.2 Vapaaehtoistoiminnan messut

Vapaaehtoistoiminnan messut järjestetään Vanhalla Ylioppilastalolla. Messuille osallistuu 70–80 näytteilleasettajaa monipuolisesti vapaaehtoistoiminnan eri toimialoilta.

Vapaaehtoistoiminnan messut on usean vuoden ajan järjestetty joulukuun alussa, mutta vuonna 2019 messut järjestetään syyskuussa. Vapaaehtoistoimintaa pyritään markkinoimaan muiden harrastusten rinnalla opiskelijoille sekä muille uusien harrastuksien etsiville. Messut suunnataan erityisesti nuorille ja opiskelijoille, ja markkinointiyhteistyötä tehdään oppilaitosten kuten Hankenin ja Metropolian kanssa.

Syyskuun messuilla toteutetaan kävijätutkimus nuorten, 15 - 29-vuotiaiden kävijöiden keskuudessa. Vapaaehtoistoiminnan messujen pitkäaikaista vaikuttavuutta seurataan. Opinnäyteyhteistyönä tehdään haastattelututkimus vuoden 2018 messuilla yhteystietonsa antaneiden kesken. Tutkimuksella selvitetään, lisäksi messuille osallistuminen haastateltavien osallistumista vapaaehtoistoimintaan.

Tavoitteet ja toimenpiteet

- Messuille osallistuu vähintään 200 alle 30-vuotiaasta kävijää ja kävijöiden yhteismäärä on vähintään 1000.
- 80 % messujen näytteilleasettajista kertoo löytäneensä uusia sopivia vapaaehtoisia.
- Haastattelututkimus antaa tietoa messujen vaikuttavuudesta.

3.3 Vuoden vapaaehtoinen

Kansalaisareena on valinnut Vuoden vapaaehtoisen vuodesta 2013 asti. Vuoden vapaaehtoinen -kampanjan tavoite on nostaa vapaaehtoistoiminnan arvostusta ja näkyvyyttä, ja se on Vapaaehtoisten päivän alakampanja. Palkinnon saaja toimii seuraavan vuoden ajan vapaaehtoistoiminnan lähettiläänä sekä osallistuu seuraavan Vuoden vapaaehtoisen valitsevaan raatiin.

Raadin kymmenen jäsenen valinnassa huomioidaan yhteiskunnan moninaisuus sekä se, että korkean profiilin toimijoina raadin jäsenet vaikuttavat positiivisesti kampanjan ja vapaaehtoistoiminnan näkyvyyteen. Vuonna 2019 Kansalaisareena panostaa siihen, että sekä raadissa että ehdokasasettelussa näkyy vapaaehtoistoiminnan monimuotoisuus.

Kansalaisareena markkinoi Vuoden vapaaehtoinen -kampanjaa sekä keinona sitouttaa ja palkita vapaaehtoisia että lisätä vapaaehtoistoiminnan arvostusta. Kampanjan markkinoinnissa panostetaan entistä enemmän niihin vapaaehtoistoimintaa tarjoaviin yhteisöihin, joita Kansalaisareenan on yleensä haastavampi tavoittaa. Lisäksi kampanjan markkinoinnissa haastetaan uusia ihmisiä kokeilemaan vapaaehtoistoimintaa.

Kampanja alkaa elokuussa kuukauden kestäväällä ehdokasasettelulla. Kampanjan seuraava vaihe, kuukauden kestävä äänestys, alkaa syyskuussa Vapaaehtoistoiminnan messujen yhteydessä. Vuoden vapaaehtoinen julkaistaan Vapaaehtoisten päivänä 5.12.

Tavoitteet ja toimenpiteet

- Kampanja tavoittaa vapaaehtoistoimijat eri puolilla Suomea ja eri sektoreilla, ja vapaaehtoistoiminnan monimuotoisuus heijastuu ehdokasasettelussa.
- Kampanjaan osallistuu 10 000 ihmistä eri puolilta Suomea ehdottamalla tai äänestämällä Vuoden vapaaehtoista. Ehdokkaiden määrä pysyy välillä 60 - 80.
- Kampanja saa näkyvyyttä valtakunnallisessa, paikallisessa ja sosiaalisessa mediassa niin ehdokasasettelu-, äänestys- kuin palkintovaiheessa. Näkyvyyteen sisältyy suurelle yleisölle suunnattu kannustus kokeilla itse vapaaehtoistoimintaa.

3.4 Vertaistuen päivä

Kansainvälistä Vertaistuen päivää vietetään lokakuun kolmantena torstaina, vuonna 2019 17. lokakuuta. Päivän tarkoituksena on huomioida ja juhlistaa vertaistukijoiden tekemää arvokasta työtä.

Vertaistuen päivän yhteydessä järjestettävässä Suuri kiitos -kampanjassa Kansalaisareena kannustaa vertaistoiminnan parissa toimivia yksilöitä ja yhteisöjä kiittämään vertaistukijoita esimerkiksi kiitosviestillä tai kahveilla. Kampanjan yhteydessä kerätään muutamia vertaistarinoita verkkonostoiksi.

Helsingissä Kansalaisareena järjestää Vertaistuen päivänä vertaistoimijoille seminaarin ja kiitosjuhlan. Tapahtuman yhteydessä on aiempien vuosien tapaan minimessut, joilla vertaistoimintaa tarjoavat yhteisöt pääsevät esittelemään toimintaansa.

Valikkoverkoston vertaistoiminnan osuuden kasvaessa Vertaistuen päivän kampanja siirtyy osaksi valikkotoimintaa.

Tavoitteet ja toimenpiteet

- Vertaistuen päivä ja Suuri kiitos -kampanja huomioidaan mediassa.
- Vertaistuen päivän tapahtuma tavoittaa kohdeyleisönsä ja tarjoaa Kansalaisareenan jäsenyhteisöille mahdollisuuden päästä esille.
- Valikkoverkoston vertaistoiminnan osuus ja Vertaistuen päivä tukevat toisiaan. Valikkoverkoston alueelliset ryhmät huomioivat Vertaistuen päivän toiminnassaan.

3.5 Kansalaisareena tapahtumissa

Vuoden 2019 aikana Kansalaisareena kasvattaa näkyvyyttään järjestö- ja yhteiskunnallisissa tapahtumissa. Osallistumalla tapahtumiin Kansalaisareena tuo tekemänsä työn, etenkin yhteiskunnallisen vaikuttamistyön, laajemmin suuren yleisön tietoisuuteen. Tunnettuuden ja jäsenmäärän kasvaminen tekee Kansalaisareenasta entistä vahvemman yhteiskunnallisen vaikuttajan. Lisäksi Kansalaisareena tavoittaa paremmin vapaaehtois- ja vertaistoiminnasta kiinnostuneita ihmisiä ja voi ohjata heitä toimimaan etenkin jäsenyhteisöissään.

Tapahtumiin osallistuminen lähentää Kansalaisareenaa sekä valikkoryhmiin ja jäsenyhteisöihin että järjestön vapaaehtoiisiin ympäri Suomea, sillä kuka tahansa edellä mainituista voi edustaa Kansalaisareenaa tapahtumissa.

Tapahtumissa tarjotaan yleistietoa Kansalaisareenasta ja sen vaikuttamistyöstä, Valikkoverkostosta ja hankkeista sekä houkutellessaan ihmisiä toiminnallisesti kokeilemaan vapaaehtoistoimintaa.

Vuoden 2019 aikana vuonna 2018 aloitettua tapahtumaosallistumiskonseptia laajennetaan vastaamaan useampiin, kohdennettuihin tarpeisiin (esim. valikkoryhmien omat tapahtumat). Lisäksi kehitetään keinoja monistaa paikallisesti toimivia konsepteja tapahtumiin matalalla kynnyksellä toteutettavaksi.

Tavoitteet ja toimenpiteet

- Kansalaisareena tekee yhteiskunnallista vaikuttamistyötään tunnetuksi vapaaehtois- ja vertaiskentällä toimivien tahojen parissa ja saa sitä kautta lisää:
 - jäsenyhteisöjä
 - kumppanuuksia
 - yhteistyömahdollisuuksia
- Valikkoverkoston jäseniä ja alueellisia valikkoryhmiä sekä näkyvyyttä niiden kautta
- Kansalaisareena tavoittaa entistä enemmän vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneita ihmisiä ja tekee vapaaehtoistoimintaa näkyvämmäksi ja saavutettavammaksi ohjaten ihmisiä vapaaehtois- ja vertaistoimintaan etenkin omiin jäsenyhteisöihinsä.
- Kansalaisareena sitouttaa vapaaehtoisiaan, valikkoryhmiään ja jäsenyhteisöjään toimintaansa lisäämällä omistajuuden tunnetta Kansalaisareenan työstä.

4. Vapaaehtoistoiminnan käytänteet paranevat

- Tavoite: Vapaaehtoistoiminnan käytänteet paranevat

- Mitä teemme: Kokeilevan ja ketterän kehittämisen edistäminen vapaaehtoistoiminnassa.
- Miten teemme: Omat hankkeet, yhteistyöverkostot ja kokeilut omassa toiminnassa ja vapaaehtoistoiminnan kentässä laajemmin. Hyödynnämme jäsenyhteisöjen osaamista ja kokemusta. Oman organisaation kyvykkyyksien ja kulttuurin kehittäminen.

4.1 Jeesaan – nuori vapaaehtoistoiminnassa

Jeesaan-hanke toteuttaa vuoden 2019 kevään aikana vapaaehtoistoiminnan kursseja toisen asteen oppilaitoksissa ja kannustaa nuoria mukaan vapaaehtoistoiminnan projekteihin. Tavoitteena on saada nuorista koottu ryhmä suunnittelemaan SuomiAreena 2019 -tapahtumaa sekä ohjata nuoria yhteistyökumppanijärjestöihin toteuttamaan heidän toimintaa tai yhteistapahtumia/tempauksia.

Kevään 2019 aikana selvitetään yhteistyössä teetettävän kyselyn avulla valtakunnallisesti vapaaehtoistoiminnan kurssien tilannetta ja osaamisen tunnistamista ja tunnustamista oppilaitoksissa. Tämän lisäksi yhteistyökoulujen kanssa käydään neuvotteluja siitä, millä edellytyksillä vapaaehtoistoimintaa voidaan tulevaisuudessa tarjota opiskelijoille.

Järjestöille tuotetaan yhteistyössä nuorten vapaaehtoistoiminnan opas. Oppaan käyttöön ottoa ja toteuttamista varten järjestetään yhteistyökumppaneille pajatyöskentelyä oppaan työstämistä varten. Toiminta sijoittuu ensisijaisesti keväälle 2019.

Syksyn 2019 aikana kootaan yhteen hankkeen kokemukset ja tuotetaan loppuraportti. Kansalaisareenalle ja sen yhteistyökumppaneille järjestetään loppuseminaari, jossa tuodaan esille keskeiset tulokset.

Tuloksista viestiminen:

Jeesaan-hanke toteuttaa vuonna 2019 viestintäkampanjan, jonka tavoitteena on tuoda Jeesaan-hankkeessa tuotetut toimintamallit, materiaalit ja kokemukset laajemman yleisön tietoisuuteen. Levittämisviestinnän kohderyhminä ovat erityisesti lukiot ja ammatilliset oppilaitokset eri puolilla Suomea, kuntien opetustoimesta vastaavat sekä vapaaehtoistoimintaa tarjoavat tahot (erityisesti kolmannen sektorin toimijat, kunnat ja seurakunnat).

Osana levittämisviestintää Jeesaan-hanke osallistuu muun muassa seuraaviin tapahtumiin:

- Kirkon kasvatuksen päivät
- Educa-messut
- SuomiAreena
- Kuntamarkkinat

Lisäksi hanke osallistuu Valikkoverkoston syysseminaariin ja järjestää hankkeen loppuseminaarin syksyllä 2019.

Tapahtumien lisäksi levittämisviestintää tehdään sosiaalisessa mediassa erilaisin kampanjoin. Näkyvyyttä haetaan myös tekemällä tiedotteita sekä tarjoamalla muiden toimijoiden lehtiin ja blogeihin kirjoituksia Jeesaan-hankkeen teemoista.

Tavoitteet ja toimenpiteet

- Hankkeeseen osallistuneet opettajat ovat tyytyväisiä vapaaehtoistoiminnan kurssin sisältöön (arvosana vähintään 3,5) ja opettajista vähintään 50 % suosittelee kursssia muille.
- Jeesaan-hankkeen kurssille osallistuneet opiskelijat ovat tyytyväisiä vapaaehtoistoiminnan kurssin sisältöön (arvosana vähintään 3,5) ja vähintään 50 % opiskelijoista on kiinnostunut osallistumaan vapaaehtoistoimintaan myös jatkossa.
- Jeesaan-hankkeen teemoista tehdään 5 lehti- tai blogikirjoitusta.
- Jeesaan-hanke tavoittaa tapahtumien kautta 5 000 - 10 000 henkilöä.
- Jeesaan-hankkeen Julkaisut-nettisivulla on 100 - 300 yksilöityä kävijää vuoden 2019 aikana.

4.2 Nuoret mukaan vapaaehtoistyöhön 2019–2021

Kansalaisareena ry:n Nuoret mukaan vapaaehtoistyöhön -hankkeen tavoitteena on kehittää nuorille (13 - 29-vuotiaille) toimintamalli, jonka avulla vapaaehtoistoiminnassa kertynyttä osaamista voidaan hyödyntää perusopetuksesta jatko-opintoihin ja työnhakuun. Kohderyhminä hankkeessa ovat nuoret opiskelijat ja koulutuksen ulkopuolelle jääneet nuoret. Osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen kautta haetaan esimerkkejä, miten vapaaehtoistoiminnassa kertynyt osaaminen voidaan hyväksilukea suoraan toisen asteen opinnoissa.

Yhteistyössä Kirkkopalvelujen ja Seurakuntaopiston kanssa toteutettavassa hankkeessa Kansalaisareenan rooli on koordinoita ja johtaa hanketta sekä tuottaa vapaaehtoistoimintaa tarjoaville tahoille materiaalia ja malleja nuorten vapaaehtoistoiminnan tunnistamiseen ja tunnustamiseen. Hankkeessa kehitetään vapaaehtoistyö.fi-alustaa siten, että se palvelee osaamisen tunnistamista ja mahdollistaa osaamisen kerryttämisen yhteen helposti saavutettavaan paikkaan.

Hankkeen kehittämistoiminnan päämääränä on ehkäistä nuorten syrjäytymistä ja hyödyntää tekemisen kautta tapahtuvaa oppimista. Etenkin nuoret, joille opiskelu ei ole maistunut monesta eri syystä esim. oppimisvaikeuksista johtuen, saattavat voimaantua tekemisen kautta vapaaehtoistyössä oppimalla ja saada sitä kautta itsetuntoa kohottavia kokemuksia ja kerryttää samalla työllistymiseen tarvittavaa osaamista.

Hankkeessa hyödynnetään mukana olevien useiden toimijoiden laajaa osaamista perustamalla erilaisia työryhmiä: A) Koulu kehittämissympäristönä B) Nuorisotyöjärjestö, kunta ja seurakunta kehittämissympäristönä C) Vapaaehtoistyön tarjoajat. Toiminnassa pääosassa ovat kuitenkin nuoret, jotka osallistuvat aktiivisesti kehittämistyöhön. Tähän perustetaan nuorista koostuva työvaliokunta, jonne eri työryhmien tuotokset viedään tarkasteltavaksi. Hanke toteutetaan yhteistyössä Kirkkopalvelut ry:n, Opintokeskus Siviksen, Seurakuntaopiston, Nuorten Akatemian, Vantaan kaupungin nuorisopalvelujen sekä NMKY:n kanssa.

Tavoitteet ja toimenpiteet

- Saada yläasteikäiset 13 - 15-vuotiaat nuoret mukaan vapaaehtoistoimintaan. Kevään 2019 aikana pyritään viemään kehittämisprosessi läpi vähintään yhdessä koulussa, jossa tavoitteena on tavoittaa vähintään 20 yläasteikäistä nuorta niin, että tyttöjä ja poikia on saman verran. Tavoitteena on aktivoida sellaisia nuoria mukaan vapaaehtoistoimintaan, joilla ei ole kokemusta vapaaehtoistoinnasta tai jotka eivät harrasta.
- Vuoden 2019 aikana pyritään tavoittamaan 15 toisen asteen opiskelijaa, joista vapaaehtoistyössä hankittu osaaminen tunnustetaan 10:llä ja tunnustetaan vähintään 5:llä oppilaalla.
- Vuoden 2019 aikana kehitetään vapaaehtoistyön mallia nuorisopalveluiden ja nuorten työpajatoiminnan kanssa. Tässä kohderyhmässä pyritään tavoittamaan noin 20 nuorta, joista osa on syrjäytymisvaarassa olevia.
- Opettajien ja nuorisotyöntekijöiden vapaaehtoistoinnin mallien koulutuksen käynnistäminen ja pilotointi.
- Vapaaehtoistoinnin tarjoajille kehitetään materiaalia ja koulutus, jolla tuetaan toimijoiden valmiutta ottaa vastaan ja tukea nuoria vapaaehtoistoinnassa sekä varmistetaan osaamisen tunnustamisen osaaminen.
- Hankkeen käynnistäminen, ohjausryhmän ja teemaryhmien perustaminen sekä toiminnan käynnistäminen.
- Nuorten työvaliokunnan käynnistäminen ja toiminnan aloittaminen.
- Hankkeen osatoimintojen koordinointi ja työtavoista/raportoinnista sopiminen.

4.3 IIDA-vapaaehtoistyön mobiilisovellus

Kansalaisareenan hankkeen tavoitteena on juurruttaa Suomeen järjestöjen vapaaehtoistöitä tarjoava mobiilisovellus (Sovelluksen esittely: <https://marvelapp.com/479f936/screen/42835523>). Tarkoituksena on tehdä vapaaehtoistyön löytämisestä ja aloittamisesta vaivatonta ja kääntää vapaaehtoistyöhön osallistuvien nuorten aikuisten määrä nousuun. Sovelluksen kautta tuodaan järjestökentän käyttöön reaaliaikaista dataa vapaaehtoistyön tekemisestä. Hankkeen ensimmäinen vuosi keskittyy Helsinkiin, josta sitä laajennetaan valtakunnalliseksi.

Hankkeen tärkeimpänä kohderyhmänä on 25 - 34-vuotiaat, ikäryhmä, jossa on suurin vapaaehtoistyön tekemisen kasvun potentiaali. Laajentuakseen kattavaksi vapaaehtoistyön työvälineeksi tulee alustan myös palvelu järjestöjä, sekä järjestöjen olemassa olevien vapaaehtoistyöntekijöiden käytäntöjä ja tarpeita. Järjestöjen nykyiset vapaaehtoistyöntekijät ovat laaja ja heterogeeninen ryhmä, joiden toiveet huomioidaan ensisijaisesti alustaan osallistuvien järjestöjen vapaaehtoistyön koordinaattoreiden välityksellä.

Alustan pääasiallisena tarkoituksena on toimia kokoavana toimijana kansalaisten ja järjestöjen välillä. Vapaaehtoistyön saavutettavuutta ja koordinoitua helpottavan sovelluksen tarve on välittynyt selkeänä toiveena kansalaistoiminnan kentältä.

Hankkeen keskeisenä työvälineenä on toteuttaa palvelumuotoilua järjestöjen koordinaattoreille ja edistää vapaaehtoistyötehtävien paketoitua ja saavutettavuutta sovelluksessa. Toimintana tämä tarkoittaa mm. tapaamisia järjestöjen vapaaehtoiskoordinaattoreiden ja viestintätiimien kanssa, sekä tiedotusta sovelluksesta järjestö- ja koordinaattoriverkostoille.

Hankkeen kohderyhmän tavoittamiseksi on hankkeen viestintä sekä sosiaalisen median sisältömarkkinointi kiinteä osa perustoimintaa. Hankkeeseen rekrytoidaan jokaiselle vuodelle TE-toimiston palkkatuella työtön

työnhakija hankkeen sosiaalisen median kummin tehtäviin. Hankkeen aikana kolme pitkäaikaistyöntä saa vuoden työkokemuksen. Somekummi-kampanjan tarkoituksena on julkaista henkilökohtaisia kokemuksia alustan käytöstä erilaisiin sosiaalisen median kanaviin, kuten Facebookiin, Instagramiin ja Youtubeen. Kampanjalla luodaan kohderyhmälle samaistuttavaa tartuntapintaa uuteen tapaan tehdä vapaaehtoistyötä.

Tavoitteet ja toimenpiteet

- Juurrutetaan Suomeen järjestöjen yhteinen vapaaehtoistyön mobiilisovellus. Helpotetaan vapaaehtoistyötehtävien saavutettavuutta ja käännetään nuorten aikuisten vapaaehtoistyöhön osallistuminen nousuun.
- Lisätään nuorten aikuisten kuukausittaisista osallistumista vapaaehtoistyöhön 28,5 prosentista yli kansallisen 32,7 prosentin keskiarvon.
- Luodaan järjestöille helppokäyttöinen työkalu vapaaehtoistyön kirjaamiseen, koordinointiin ja dokumentointiin.
- Vahvistetaan järjestöjen vuorovaikutusta ja yhteistyötä yhteisen alustan avulla.
- Sovelluksen tuottamaa dataa hyödynnetään tutkimuksissa sekä vapaaehtoistyön koordinoinnin kehittämisessä.
- Raikastetaan vapaaehtoistyön mielikuvaa nuorten aikuisten keskuudessa.

5. Viestintä

Viestinnän strategiset tavoitteet:

- Tavoitteena on olla keskeinen vaikuttaja vapaaehtoistoiminnan verkostoissa Suomessa, ja että vapaaehtoistoiminnan ja -toimijoiden asema paranee poliittisessa päätöksenteossa.
- Vapaaehtoistoiminta on tärkeää, koska se lisää ihmisten ja koko yhteiskunnan hyvinvointia ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kasvattaa keskinäistä luottamusta. Tavoitteena on lisätä ja edistää vapaaehtoistoiminnan kehittämistä Suomessa.
- Tavoitteena on, että vapaaehtoistoiminta on tunnettua sekä houkuttelevaa ja että Kansalaisareenan ja sen eri toimintojen/sisältöjen tunnettuus lisääntyy entisestään.
- Tavoitteena on kokeilevan ja ketterän kehittämisen edistäminen vapaaehtoistoiminnassa.

Viestintä on olennainen osa kaikkea Kansalaisareenan toimintaa. Kansalaisareena tekee vapaaehtois- ja vertaistoimintaa tunnetuksi yhdessä Valikko- ja muun kumppanuusverkoston, vapaaehtoisen ja omaehtoisen toiminnan aktiivien, vapaaehtoiskeskusten, Eduskunnan vapaaehtoistoiminnan tukiryhmän ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Valikkotoiminnan ja Jeesaan-hankkeen viestinnästä kerrotaan luvuissa 2.1 ja 4.1.

Vapaaehtois- ja vertaistoiminnan tunnetuksi ja houkuttelevaksi tekemisessä painottuvat erityisesti media- ja markkinointiviestintä sekä tapahtuma- ja kampanjaviestintä - jatkossa entistä enemmän myös vaikuttamistoiminta ja varainhankinta osana viestintää. Tavoitteena on laajentaa sekä vapaaehtoistoiminnan että Kansalaisareenan näkyvyyttä valtakunnallisissa ja alueellisissa medioissa.

Viestintä on jatkuvaa viestimistä eri kanavissa epäkohdista ja kehittämisen kohteista, Kansalaisareenan ja yhteistyökumppaneiden järjestämistä vapaaehtoistoiminnan keskeisistä tapahtumista, seminaareista ja kampanjoista, vapaaehtoistoimintaan liittyvistä ilmiöistä sekä tutkimus- ja kehittämistuloksista. Myönteiset tarinat vapaaehtoisuuden merkityksestä ovat esillä mm. Kansalaisareenan verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa. Tavoitteena on saada niitä yhä enemmän myös perinteisiin medioihin.

Mediaviestintää tehdään perinteisissä tiedotusvälineissä, verkosto- ja uutiskirjeissä, VerkkoAreenassa ja sen blogeissa, NäArenanissa ja WebArenassa, kotisivuilla sekä sosiaalisessa mediassa (Facebook-sivut, Twitter, Youtube jne.).

VerkkoAreena jatkaa yhteistyötä Humanistisen ammattikorkeakoulun Vapaaehtoisjohtamisen linjan kanssa. Linjan opiskelijat kirjoittavat VerkkoAreenaan blogitekstejä yläotsikolla ”Vapaaehtoisuus on timanttia toimintaa”. VerkkoAreenan, NätArenanin ja WebArenan sisällön ja markkinoinnin kehittäminen jatkuu vuonna 2019. Yhteistyötä pyritään kehittämään erityisesti maahanmuuttajajärjestöjen kanssa WebAreenaan liittyen sekä jatkamaan 2017 käynnistynyttä yhteistyötä ruotsinkielisen verkoston, Svenska studieförbundetin, kanssa NätArenaniin liittyen.

Tavoitteet ja toimenpiteet

- Vuoden vapaaehtoinen -kampanjan medianäkyvyys kattaa valtakunnallisen, paikallisen ja alueellisen sekä sosiaalisen median entistäkin kattavammin.
- Vapaaehtoisten päivän tapahtumien onnistumista seurataan medianäkyvyyden ja kumppanuusverkostolle tehtävän kyselyn perusteella.
- VerkkoAreenan lukijamäärä kasvaa 30 %, WebArenan 20 % ja NätArenanin 10 %.
- Blogitekstejä julkaistaan VerkkoAreenan muiden artikkelien joukossa vuoden aikana 10–15.
- Kotisivuja ja Kansalaisareenan FB-sivuja kehitetään edelleen suuren yleisön, vaikuttamistoiminnan ja varainhankinnan näkökulmista.
- Kotisivujen kävijämäärä lisääntyy 20 % edellisvuodesta.
- Valtakunnallista uutiskirjettä lähetetään 7–9 kertaa ja kirjeen levikki kasvaa 20 %.
- Twitter-sivun seuraajien määrä nousee 30 % edellisestä vuodesta.
- Facebook-sivujen tykkääjien määrä nousee 20 % edellisestä vuodesta.
- Kansalaisareenan näkyvyys valtakunnallisessa mediassa lisääntyy.
- Kansainvälinen vertaistuen päivä näkyy valtakunnallisessa, alueellisessa sekä sosiaalisessa mediassa.

Kampanjaviestintää kehitetään vahvistamalla yhteistyötä yhteiskunnallisen markkinoinnin osaajien ja palveluja tarjoavien kanssa. Viestinnän seuranta ja tuloksien mitattavuutta tarkastellaan muun muassa käytössä olevien analytiikkatyökalujen, kyselyiden, tutkimusten ja mediaseurannan keinoin säännöllisesti resurssien puitteissa.

6. Henkilöstö, hallinto ja talous

Tavoitteet:

- Henkilöstön osalta Kansalaisareenan tavoitteena on työhyvinvointisuunnitelman toteuttaminen eli työn strukturoinnin ja ilmapiirin parantaminen, henkilöstön osaamisen kehittäminen sekä työsuojelun ja työterveyshuollon asianmukainen järjestäminen.
- Hallinnon osalta Kansalaisareenan tavoitteena on avoin ja tehokas päätöksenteko sekä strategioiden ja toimintasuunnitelman toteuttaminen.
- Talouden osalta Kansalaisareenan tavoitteena on lisätä ja monipuolistaa rahoituksen kanavia.
- Kansalaisareenan työ perustuu järjestön arvoihin, jotka ovat: vastuullisuus, rohkeus, avoimuus, yhdessä tekeminen ja yhdenvertaisuus.

6.1 Henkilöstö

Kansalaisareenan tavoitteena on tarjota työntekijöilleen innostava työyhteisö, jossa pääsee näköalapaikalla tekemään merkityksellistä työtä kansalaisvaikuttamisen parissa. Työntekijöiden vahva sitoutuminen mahdollistaa myös vapaaehtoisten osallistumisen toimintaan. Työhyvinvointia ja työyhteisön hyviä käytänteitä kehitetään. Säännölliset koulutukset, virkistysretket sekä mielekkäät työtehtävät helpottavat työssä jaksamista.

Henkilöstön työhyvinvointikysely toteutetaan vuosittain ja työterveyshuollon uusi toimintasuunnitelma otetaan käyttöön.

Kansalaisareenassa työskentelee toiminnanjohtaja, järjestösuunnittelija ja viestintäsuunnittelija sekä tapahtumakoordinaattori. Lisäksi Kansalaisareenassa työskentelee valikkotoiminnan suunnittelija ja EJY:n Sektori-hankkeen kautta pitkään työttömänä olleita työnhakijoita työkokeilussa tai palkkatuettuna.

Jeesaan - Nuori vapaaehtoistoiminnassa -hankkeessa työskentelee projektinvetäjä ja projektisuunnittelija. Uusien hankkeiden toteutuessa (Nuoret mukaan vapaaehtoistyöhön ja IIDA-vapaaehtoistyön mobiilisovellus) palkataan 2 - 5 henkilöä lisää. Henkilöstön työnkuvat katselmoidaan vuosittain kehityskeskusteluiden yhteydessä.

Tavoitteet ja toimenpiteet

- Henkilöstön kyselyllä arvioitava työtyytyväisyys on parempaa tasoa kuin edellisenä vuonna.
- Työntekijöillä on kehityskeskustelut vähintään kerran, 50 prosentilla kahdesti vuodessa.
- Kansalaisareenalla on vuotuiset yhteiset tavoitteet, toimintalohkoilla omat tavoitteet ja jokaisella työntekijällä henkilökohtaiset tavoitteet. Tavoitteiden toteutumista seurataan.

6.2 Hallinto

Hallitus seuraa ja arvioi toimintaa säännöllisesti. Uudet strategiat eli järjestöstrategia, viestintä- ja markkinointistrategia sekä rahoitus- ja varainhankintastrategia otetaan käyttöön.

Hallitus kokoontuu 6–8 kertaa ja kokouksista 1–2 järjestetään puolen päivän / yhden päivän mittaisina arviointi- ja strategiakokouksina. Hallituksen jäsenten laajaa asiantuntemusta hyödynnetään Kansalaisareenan toiminnassa monipuolisin tavoin.

Tavoitteet ja toimenpiteet

- Kansalaisareena toteuttaa uusia strategioita ja hallitus seuraa niiden toimeenpanoa.
- Hallitus kokoontuu 6–8 kertaa ja yhdistyksen kokoukset pidetään sääntöjen määräämänä keväällä ja syksyllä.
- Kansalaisareena hyödyntää hallituksen osaamista ja verkostoja toiminnassaan säännöllisesti.
- Kansalaisareena kehittää toimintasuunnitelman seuranta- ja vaikuttavuuden arviointia.

6.3 Talous

Varainhankinnan osalta Kansalaisareenan tavoitteena on lisätä ja monipuolistaa varainhankinnan kanavia. Varainhankinnassa suositaan kokeilevaa ja ketterää kehittämistä sekä tarjotaan Kansalaisareenan vapaaehtoisille osallistumismahdollisuuksia.

Yleisavustuksen piirissä ovat Kansalaisareenan yleistoiminta ja hallinto sekä hankkeiden ja Ak-toimintojen yleiskulut. Yleisavustuksena yleistoimintaan vuodelle 2019 haetaan 241 000 euroa.

Vapaaehtoistoiminnan koordinaattoreiden Valikkoverkoston toimintaan haetaan tasokorotusta ja yhteensä 144 000 euron avustusta. Valikkotoiminnan tavoitteena on laajentua ja panostaa vertaistukeen, joten siihen on välttämätöntä osoittaa lisäresursseja.

Kolmivuotiseen Jeesaan – nuori vapaaehtoistoiminnassa -hankkeeseen haetaan 125 500 euroa vuodelle 2019.

Kaupunkien järjestöavustusta haetaan syyskuussa Helsingistä vapaaehtois- ja vertaistoiminnan kehittämiseen. Myös muiden kaupunkien avustuksien mahdollisuuksia selvitetään. Vapaaehtoistoiminnan messuista peritään osallistujamaksuja. Lisäksi kartoitetaan säätiöiden rahoitusmahdollisuuksia ja kokeillaan joukkorahoitusta sekä yritetään löytää sopivia yritysysteistyökumppaneita.

Kansalaisareenan toiminnan luonteesta johtuu, että verkostoitumisesta, tiedon levittämisestä, vähävaraisten sekä pienten ja toimintaansa vasta suunnittelevien ryhmien tukemisesta, ohjaamisesta ja konsultoisesta ei ole mahdollista periä palvelumaksuja. Seminaari- ja koulutusmaksut pyritään saamaan osallistujille edullisiksi, jotta tilaisuuksiin voitaisiin vapaaehtoistoiminnan kentältä ja ruohonjuuritasolta osallistua mahdollisimman laajasti.

Tavoitteet ja toimenpiteet

- Kansalaisareena toteuttaa toimintaansa suunnitellun budjetin puitteissa.
- Kansalaisareenan rahoitus pohja laajentuu rahoitus- ja varainhankintastrategian mukaisesti.
- Kansalaisareenan yleisavustus sekä Valikkoverkoston ja Jeesaan-hankkeen rahoitus kasvaa.
- Kansalaisareena käynnistää vuonna 2019 vähintään kaksi uutta hanketta (Nuoret mukaan vapaaehtoistyöhön ja IIDA-vapaaehtoistyön mobiilisovellus). Vuodelle 2020 haetaan jatkoa Jeesaan – nuori vapaaehtoistoiminnassa - hankkeelle sekä muita uusia hankkeita.